

Samenvatting Uitkomsten Enquête Klankbordgroep Ledencommissie Groningen (LcG)

Context: Leden klankbordgroep LcG

Doelstelling van de enquête: actualiseren mailadressen klankbordleden – inventarisatie nabijheid van en meest bezochte natuurgebieden, de mening van de leden over zonnepanelen, over de terugkeer van de wolf en of er in deze gebieden plaats is voor edelherten.

Opzet:

- Vragenlijsten verstuurd: 108
- Respondenten: 63 (58,3%) –
- Looptijd: 07/12 – 12/01
- Tool: Smart Allies

1.1. **Inleiding:** Als lid van Natuurmonumenten heeft u bij een activiteit van de Ledencommissie Groningen aangegeven dat we u af en toe een aantal vragen mogen voorleggen. U heeft uw emailadres daarvoor afgegeven, waarvoor nogmaals dank. Uw antwoorden helpen Natuurmonumenten in het streven naar een nog betere beleving van onze mooie gebieden. Uw antwoorden worden door de Ledencommissie Groningen (LcG) gedeeld met de beheereenheid / boswachters.

Hieronder treft u de samenvatting van deze enquête aan. De LCG beschouwt de terugkoppeling van leden van klankbordgroep als een waardevolle steekproef die input geeft voor afstemming met de beheereenheid.

1.2 **Vanuit Natuurmomenten wordt 8 keer per jaar een Nieuwsbrief per mail uitgegeven. De Ledencommissie Groningen wil graag weten wanneer u de laatste Nieuwsbrief heeft ontvangen.**

- 63 leden hebben de vraag beantwoord. Het merendeel (57 = 90%) geeft aan de nieuwsbrief te ontvangen.
- Opvallend is dat 21 (33%) leden zich niet kunnen herinneren wanneer de laatste nieuwsbrief is ontvangen.
- 36 (57%) leden kunnen zich dat wel herinneren en geven een moment in de maanden april – zomer- september- oktober - november - december aan.
- 4 leden geven aan geen nieuwsbrief te ontvangen.
- 2 leden geven aan geen lid meer te zijn.

1.3 **De ledencommissie Groningen organiseert jaarlijks diverse activiteiten. Aankondigingen worden geplaatst in de Nieuwsbrief (gestuurd naar uw e-mailadres), op de NM website bij het desbetreffende gebied en op facebook.com/ledencommissiegroningen. Aankondigingen lees ik:**

- 61 leden hebben de vraag beantwoord. 43 (70,5 %) geeft aan de aankondigen te lezen in de Nieuwsbrief. 15 (25%) geeft aan geen aankondigingen te hebben gezien. 2 (3,2%) leest dit op de website van NM, 1 lid geeft aan anders aan de informatie te komen. De FB pagina van de ledencommissie wordt niet als bron aangegeven.

1.4 Ik ben gemiddeld aan tijd kwijt om vanuit huis in de natuur te komen (te voet, per fiets, met OV, auto):

62 leden hebben deze vraag beantwoord. 25 (40,3%) leden zijn gemiddeld een kwartiertje aan tijd kwijt om vanuit huis in de natuur te komen, 19 (30,6%) leden wonen in de natuur, 8 (13%) leden hebben een half uurtje nodig en 10 (16,1%) leden hebben langer dan een half uur nodig.

Bovenstaande reacties geeft voldoende redenen om als LC na te gaan hoe we de verspreiding van de nieuwsbrief en het onder de aandacht brengen van onze activiteiten kunnen verbeteren. Opnieuw aanmelden via de link <https://www.natuurmonumenten.nl/nieuwsbrief> met uw (huidige) mailadres en postcodeadres kan alvast helpen.

1.5 Het natuurgebied dat ik het vaakst bezoek is:

Uit de antwoorden maken we op dat onze klankbordleden natuurgebieden in de gehele provincie en daarbuiten (provincie Drenthe, Friesland, Gelderland) bezoeken. Er is geen specifiek gebied wat er uitspringt, Leden zoeken de natuur op waarschijnlijk dicht bij de eigen woonomgeving. De gebieden die het vaakst genoemd zijn: Kardingse (6 x) en de Onlanden (6 x).

1.6 Ik ervaar de tijdsduur om in dichtstbijzijnde natuurgebied te kunnen komen als:

62 leden hebben deze vraag beantwoord. 51 (82,2%) leden ervaren de tijdsduur als prima. Voor 7 (11,2%) leden is de rit te lang omdat de natuur te ver weg is en 4 leden geven aan "anders".

- Je maakt keuzes en daarmee ook de keuze voor de tijdsduur van de reis
- woon midden in het veld. Geen echte behoefte om natuur gebieden te bezoeken. Als het wel gebeurt dan alleen daar waar het goed begaanbaar is met een rolstoel
- Als ik de straat uit rij begint "de natuur". De weg naar de hiervoor genoemde locatie / gebied beleef ik ook als zodanig.
- Ik kom uit Gelderland. Veel bossen op de Veluwe en in het Rivierenlandschap.

1.7 Nederland moet minder CO2 uitstoten. Dat betekent dat er meer inzet wordt gepleegd op de energietransitie door het realiseren van duurzame energiebronnen, waaronder zonne-energie. Een belangrijk deel van de zonne-energie wordt opgewekt in zonneparken. In Groningen mogen zonneparken niet in natuurgebieden worden aangelegd. Veelal worden deze in landbouwgebieden gerealiseerd. Ik ben het eens met de volgende stelling:

A: Ik ben sowieso tegen zonneparken in het landschap, dit gaat ten koste van landbouwgebied en het open landschap. Alle nieuwe zonnepanelen moeten op bestaande daken worden aangelegd, ook al gaat dat ten koste van de snelheid van energietransitie.

B: Er moet terughoudend worden omgegaan met het plaatsen van zonneparken in het landschap. De kwaliteit van het landschap moet zoveel mogelijk op peil blijven, ook al gaat dat ten koste van de snelheid van energietransitie.

- De bestaande daken en parkeerplaatsen moeten gebruikt worden, hiervoor dienen wettelijke regels komen. Vrijwillig gebeurt er niets in Nederland.

C: Ik vind de aanleg van zonneparken belangrijk voor de energietransitie. Dit mag ten koste gaan van landbouwgrond en het open landschap.

D: Anders

Van de 62 respondenten geeft het merendeel (46) aan tegen het plaatsen van zonneparken in het landschap dan wel daar terughoudend in moeten zijn. 35 (56,4%) geeft aan dat we terughoudend moeten zijn met het plaatsen van zonneparken in het landschap. 16 (25,8%) leden is sowieso tegen het plaatsen van zonneparken in het landschap. 11 (17,7%) vind de aanleg van zonneparken van belang voor de energietransitie wat te koste mag gaan van landschap en het open landschap. 4 leden geven "anders" aan.

- Een combinatie van 1 en 2 zou tot een meest gewenste situatie kunnen leiden
- Zonne-energie opwekken in gebieden, waar veel vaker zon schijnt, is efficiënter. Afrika is prima geschikt. De energie kan als waterstofgas naar Europa stromen. Zo zorgen we dat Afrika welvarender wordt, waardoor de noodzaak naar Europa te komen voor een beter bestaan, vermindert.
- Meer haast maken met centrales op Groene Waterstof
- Solar energie is nodig om de doelstellingen te halen. Om het ene te bereiken moet je soms concessies doen en (tot op zekere hoogte) impopulaire maatregelen nemen.

1.8 De media staan vol met berichten over de terugkeer van wolven in Nederland. De wolf is op eigen kracht teruggekomen en is niet geherintroduceerd zoals dat destijds wel met de bever is gebeurd. Ik ben het eens met de volgende stelling.

A: Nederland en dus ook Groningen is te klein voor wolven. Veehouders, waaronder schapenhouders, ondervinden zoveel overlast van de wolf dat deze soort in Nederland moet worden bestreden.

- We hebben geen natuur in Nederland, we leven in een parkland. Heel Nederland is mintens 3x op de schop geweest. Misschien een uitzondering hier en daar van een paar hectare.

B: Dat de wolf is in Nederland teruggekomen is een aanwinst voor de Nederlandse natuur en draagt door het versterken van natuurlijke selectie bij aan gezondere natuur. De wolf verdient een plek in Nederland. Veehouders die overlast van de wolf ondervinden moeten gecompenseerd worden.

- Dat principe staat, maar wolven op de Veluwe die tam worden is zeer onwenselijk. Als een wolf opduikt waar weinig "natuur" te beheren is en alleen maar vee vermoordt (vaak zonder dat ook op te eten) wordt daar ook niemand beter van. De

ellende met beschermde dieren is dat verstandig beheer onuitvoerbaar wordt en het draagvlak in de samenleving daardoor verdwijnt.

C: Ik ben het met beide stellingen niet eens, want...

- Ik aarzel nog
- het ligt heel genuanceerd, er worden in bepaalde gebieden te veel beesten gedood. Op zich niet erg als dat is voor voedsel voor de wolf maar dat blijkt niet altijd. Ik zou de wolf graag zien maar ik denk dat de natuurgebieden in NL wel te klein zijn
- er moet gekeken worden naar beschikbare oppervlakte voor een roedel. Daar efficiënte vergoeding voor schade. Jonge rondtrekkende wolven op zoek naar eigen territorium welke overlast bezorgen afschieten.
- Reguleren waar wel en waar niet.
- Ik heb onvoldoende kennis
- In Nederland is geen - of weinig "echte natuur". We leven in NL in een klein landje waar alles beheerd en beheersbaar moet worden. Dat is in mijn beleving geen natuur. De echte natuur redt en reguleert zichzelf.

59 leden hebben deze vraag beantwoord. 32 (54,2%) van de klankbordleden geven aan dat Nederland en dus ook Groningen te klein is voor de wolf en deze dan ook bestreden moet worden. 22 (37,2%) geeft daartegenover aan dat de wolf in onze natuur een plek verdient voor een gezondere natuur. 6 (10,1%) heeft aangegeven het niet eens te zijn met beide stellingen en heeft daarbij gemotiveerd aangegeven waarom niet.

1.9 Edelherten mogen in Nederland slechts op enkele plaatsen voorkomen, bijvoorbeeld op de Veluwe. De aanwezigheid van edelherten in een gebied versterkt natuurlijke processen en maakt het gebied gevarieerder en is daarmee voor bezoekers interessant. Buiten de voor edelherten toegestane gebieden geldt een zogenaamde nulstand, ook in de provincie Groningen. Dit nulstandsbeleid heeft vooral te maken met het voorkomen van landbouwschade. Ik ben het eens met de volgende stelling:

A: Ook Groningen kent gebieden waar het edelhert prima uit de voeten kan, bijvoorbeeld het Lauwersmeer. De voordelen van de aanwezigheid van edelherten in die gebieden wegen ruimschoots op tegen de eventuele nadelen, zoals risico's voor de verkeersveiligheid.

- Leefgebieden zijn er best te vinden. Van belang is dat er veilige corridors komen om de noodzakelijke verbindingzones tussen leefgebieden te garanderen.

B: Handhaaf het nulstandsbeleid vooredelherten. Edelherten zorgen voor teveel landbouwschade.

C: Ik ben het met beide stellingen niet eens, omdat

- Tja, ook hier geldt dat te veel grote schade aan landschap en natuur aanricht, er is geen natuurlijke vijand. Ook de wolf niet, een schaap is gemakkelijker dan een edelhert....

- Volgens mij horen edelherten niet bij het Groninger landschap en dus ook niet bij het Lauwersmeer
- De stelling die ik aankruis is niet helemaal leesbaar. Ik weet te weinig van dit onderwerp om er een gefundeerde mening over te hebben.
- Ik data mis
- Eerst maar eens de problemen met teveel reeën oplossen. Als de wolf daarop gaat jagen en het vee met rust laat kunnen die edelherten er ook wel bij, maar nu nog maar even niet.
- In de vraag staat al: "- mogen slechts op enkele plaatsen " dan is er toch geen sprake van natuur meer? De mens moet zich meer aanpassen aan de natuur en niet andersom.
- gebied is een postzegel. Doordat we ook meer woningen willen komt de druk nog meer op de open gebieden.
- Er zou ervoor gezorgd moeten worden dat de gebieden waar edelherten gedoogd/ondersteund worden / zich kunnen handhaven geen geïsoleerde stukjes zijn. Daarom zou vooraf uitgezocht moeten worden waar het zinvol is en hoe migratie tussen de gebieden gewaarborgd kan worden.

62 leden hebben deze vraag beantwoord. 38 (61,2%) klankbordgroep leden zien het edelhert wel in specifieke Groningse natuurgebieden zoals het Lauwersmeergebied rondlopen. Anderzijds zien 16 (25,8%) leden dat niet zitten en voorzien te veel landbouwschade. 8 (12,9%) geven gemotiveerd aan met beide stellingen het niet eens te zijn.

Conclusie:

De verspreiding van en de informatie over aankondigingen via de Nieuwsbrief kan beter en zal besproken worden met de beheereenheid en de landelijke NM organisatie.

De uitkomsten vanuit de stellingen en de motieven en suggesties van een aantal klankbordleden geeft de ledencommissie voldoende aangrijpingspunten om samen met de beheereenheid Groningen / boswachters na te gaan wat we kunnen verbeteren in het informeren en betrekken van onze leden. Uitgangspunt daarbij is om gezamenlijk te werken aan een bij ons passende biodiverse en klimaatrobuuste natuur en aan het maken van nieuwe natuur en deze te verzorgen en beschermen.